

שאלות ותשובות בחסידות ברסלב

בנושא
פרנסה

תכן הענינים

- אני המפרנסת העקרית בבית, והפרנסה קשה.....ג
- מה לעשות בענין האוירה הבלתי-נעימה בעבודה שלי?.....ה
- אני מבלבלת לגבי המשך דרכי.....ז
- העסק של בעלי התפרקה, ומאז אנחנו רבים.....י
- אשתי צריכה כסף, והיא לא מבינה שפרגע אין לי,
איך מסבירים לה?.....יג
- קשה לי מאד, נקלעתי לצרות גדולות,
ואין לי פרנסה, איך יוצאים מהמצב הזה?.....יז
- מה עושים כדי להפטר מחובות העבר?.....כ
- מה עדיף, ללמד מקצוע ולהיות עצמאי,
או להשאר שכיר בעבודה קשה?.....כג

הקדמה

השאלות בחוברת זו לוקטו מתוך סדרת הספרים הנפלאה "שאלות ותשובות בחסידות ברסלב".

השאלות, שהגיעו מכל רחבי העולם, נשלחו ללשכת כבוד קדשת מוהרא"ש שליט"א - הצדיק מיבנאל, אשר השיב

עליהן באפן אישי. התשובות אוצרות בתוכן עצות נוראות ונפלאות בעבודת השם ויתברך, איך להחזיק מעמד בכל מה שעובר על כל אחד ואחד, מקטן ועד גדול, ברוחניות ובגשמיות, ואיך להתמודד עם כל בעיות החיים בזה העולם.

להזמנת מנוי לסדרה:

טלפון: **04-6650050**

דוא"ל: **6650050@gmail.com**

גם לכם יש שאלה?

שלחו דרך האתר: www.breslevcity.co.il

אני המפרנסת העקרית בבית, והפרנסה קשה.

שאלה:

מאת עדי: שלום וברכה כבוד הצדיק. הייתי רוצה לקבל מכם עצה לגבי הפרנסה. בעקבות לידתו של בני השני ירדה לי כמות העבודה, הפכתי להיות ממרמרת, חסרת אנרגיות, ולא נעימה כלפי הסביבה. אמר רק שאני מנהלת עסק עצמאי של מכון יפי, ומקבלת רק בנות. לא יודעת מה לעשות. אצין שאני ממש משתדלת לעשר, כשאני יכולה. אני בהריון שלישי, בחדש ששי, וממש חיבת פרנסה. המשכרת שלי היא העקרית בבית. תודה רבה, עדי.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ששי, ערב-שבת-קדש, לסדר משפטים, כ"ד שבט ה'תשע"ב

שלום וברכה אל עדי, תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

עליך לזכור, שרבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן, חלק ב',

סימן כ"ד) 'מִצְוָה גְדוֹלָה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד'; וְצָרִיכִים לְהִכָּרִיחַ אֶת עֲצָמוֹ בְּכָל הַפְּחוֹת רַק לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי פִּגְעֵי וּמְקָרֵי הַזְּמַן מוֹשְׁכִים אֶת הָאָדָם תָּמִיד אֶל הַמְּרִירוֹת וְהַדְּכָאוֹן וְהַעֲצָבוֹת וְכוּ' וְכוּ'.

וְלָכֵן אֶסוּר לָךְ לְכַתֵּב דְּבַר כְּזֶה, שְׂאֵת הַפְּכָת לְהִיּוֹת מְמַרְמֶרֶת, חֲסֵרֶת אֲנָרְגִּיּוֹת וְכוּ' וְכוּ', אֲדַרְבֶּה, כְּכֹל שֶׁתִּהְיֶי יוֹתֵר שִׂמְחָה וְעַלְיָזָה, יִכְנַס בְּךָ רְצוֹן חֲזָק לְהִתְפַּתַּח יוֹתֵר וְיוֹתֵר, וְלִהְיוֹת עֲצָמָאִית, וְצָדִיקִים אָמְרוּ, שֶׁהַשֵּׁם שֶׁל פְּרִנְסָה, שִׁיּוּצָא מִפְּסוּק (תְּהִלִּים קמ"ה, ט"ז) "פּוֹתַח אֶת יָדָיךְ", שֶׁהוּא סוֹפֵי תְבוֹת חַת"ךְ, שֵׁם שֶׁל פְּרִנְסָה, 'חוֹתֵךְ חַיִּים לְכֹל חַי', הַשֵּׁם הַזֶּה יוּצָא גַם מִהַפְּסוּק (דְּבָרִים ט"ז, ט"ו) "וְהִיִּתְּ אֶךְ שְׂמִחָךְ", סוֹפֵי תְבוֹת חַת"ךְ, כִּי עַל יְדֵי תַקְוָה הַשְּׂמִחָה מוֹשְׁכִים לְעֲצָמוֹ פְּרִנְסָה בְּנִקְלָה.

וְלָכֵן אֶסוּר לָךְ לִפְלֵי בְדַעְתְּךָ וּבְרוּיָךְ וְכוּ', וּמְכַל שְׂפֵן תִּשְׁתַּדְּלִי מְאֹד מְאֹד לְהִיּוֹת רַק בְּשִׂמְחָה, וְלֹא לְהִיּוֹת מְמַרְמֶרֶת. אֲדַרְבֶּה, תִּשְׁמַחִי עִם הַמִּתְנוּת שֶׁנִּתֵּן לָךְ הַקְּדוּשָׁ-בְרוּךְ-הוּא, יְלָדִים חֲמוּדִים, וְעַכְשָׁו אֶת גַּם בְּהַרְיוֹן. יַעֲזֹר הַקְּדוּשָׁ-בְרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל יַעֲבֹר בְּקַלּוֹת, וְתִלְדִי בְּקַלּוֹת מְאֹד מְאֹד, וְלָכֵן מֵה לָךְ לְדַאֵג? הַקְּדוּשָׁ-בְרוּךְ-הוּא יִפְרִיֵס אוֹתְךָ בְּהַרְחָבָה גְּדוֹלָה.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי, שאני מבקש ומתפלל בעדך תמיד, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפני, תשכילי ותצלחי. המאחל לך שבת שלום...

מה לעשות בענין האוירה הבלתי-נעימה בעבודה שלי?

שאלה:

מאת מנחם: שלום לרב, יש לי שאלה קצת מרפכת. אני בעל תשובה כעשר שנים, בן 50. נשאתי לפני חמש שנים, אך עדין לא זכינו לפרי בטן. עברנו לגור בעיר חרדית, ואני עובד כאיש תמיכת מחשבים במשרד ממשלתי. יש הרבה מעלות לעבודה, אבל יש בעיה עצומה, אני עובד בחדר עם עוד 12 אנשים, גברים ונשים. האוירה היא ממש לא חיובית בלשון המעטה, אני משלם על זה מחיר גדול, כי אני מאד עדין, וגם לפני שחזרתי בתשובה, לא התאימה לי האוירה הזו, קל וחומר כעת כאשר הנפש מתעדנת, המראות, הדבורים והאוירה הם ממש לא נעימים. מה הרב מציע לעשות? בתודה, מנחם.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר תרומה, כ"ו שבט ה'תשע"ב
שלום וברכה אל מנחם, נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

דבר גדול מאד, שזכית לחזור בתשובה שלמה, וכך
אמרו חכמינו הקדושים (ברכות לד:) 'במקום שבעלי תשובה
עומדים, שם אין צדיקים גמורים יכולים לעמד'.

עם כל זאת עליך לדעת, שהבעיה שלך אינה נובעת
מחזרה בתשובה וכו', יש בני אדם שהטבע שלהם
להתרגש ממה שהזולת אומר וכו', או מדבר וכו', או
מתנהג וכו', וזו בעיה רצינית, וזה לא קשור לחזרה
בתשובה. אם אתה עובד במשרד ממשלתי, ואתה מקבל
משכורת טובה, ויש לך תנאים טובים וכו' וכו', מה אכפת
לך, שיש שם עוד שנים עשר אנשים, גברים ונשים וכו'
וכו', אתה צריך להתרכז בעבודה שלך, ולעשות אותה
בשלמות, וכשאתה גומר אתה הולך הביתה וגמרנו, למה
לך להתבלבל מהזולת?

יסוד גדול למד אותנו רבנו ז"ל: לא להתבלבל מאף
אחד בעולם! כמו שגלה לנו על הפסוק (יחזקאל ל"ג, כ"ד)

"אחד הִיָּה אַבְרָהָם", שְׂאֲבָרְהֶם אָבִינוּ עֲבַד אֶת הַקְּדוֹשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא בְּבַחֲיִנַת אֶחָד, וְלֹא עֲנִין אוֹתוֹ אֶף אֶחָד, וְכִּי
 צָרִיךְ לְהִתְנַהֵג כָּל מִי שְׂרוּצָה לְחַזֵּר בְּתִשׁוּבָה, לֹא לְהִתְבַּלְבֵּל
 מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׂבָעוּלָם, וְאִזּוֹ יִצְלִיחַ אֶת דְּרָכּוֹ תָּמִיד.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע
 בְּתַפְלֵתִי, שְׂאֲנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ תָּמִיד, שֶׁתְּהִיָּה לְךָ
 הַצְּלָחָה מְרֻבָּה, וּבְכֹל אֲשֶׁר תִּפְנֶה, תִּשְׁכִּיל וְתִצְלִיחַ.
 הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

אֲנִי מְבַלְבֵּל לְגַבִּי הַמְּשִׁיךְ דְּרָכֵי. מַה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא רוֹצֵה מִמֶּנִּי?

שְׁאֵלָה:

מַאת רות: שְׁלוֹם רַב אֶל מוֹהֲרַ"שׁ הַקְּדוֹשׁ. כְּרַגַע אֲנִי
 בְּשָׁנָה הָרֵאשׁוֹנָה לְשֵׁרוֹת לְאִמִּי, וְהִגִּיעַ הַזְּמַן לְהִתְחִיל
 לְחַשֵּׁב עַל תְּכֵנִית לְשָׁנָה הַבָּאָה וּבְכֻלָּל. בְּמָה רְאוּי וּכְדָאֵי
 לְבַחֵר? הָאֵם לְחַפֵּשׂ מְקוֹם שֵׁרוֹת לְאִמִּי לְשָׁנָה ב', או
 אוּלַי לְהִשָּׂאֵר בְּמְקוֹם הַנוֹכְחִי? או שְׂמָא לְבַדֵּק לְמוֹדִים או
 עֲבוּדָה? אֲנִי מֵאֵד רוֹצֵה לַעֲשׂוֹת אֶת רְצוֹן הַשָּׁם, וְלִמְצָא אֶת

הנקדה שלי בעולם, ואת הדרך לחיות באמת. איך אדע להבחין בין טוב לרע? ואיך ארגיש מה הקדוש-ברוך-הוא מצפה ממני? תודה מראש באהבה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר תרומה, כ"ח שבט ה'תשע"ב
שלום רב אל רות, תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

הכי טוב להתחתן, כי ידוע, שרבונו ז"ל רצה מאד שהדבר הראשון - ריק או ריקה שיתחתנו ויבנו בית נאמן בישראל, ולכן את צריכה ללכת בכוון הזה.

הרצון של הקדוש-ברוך-הוא הוא להיות תמיד בשמחה עצומה, כי אין עוד דבר יותר חשוב כמו שמחה, ובפרט שמחת המצוות, שאמר רבנו ז"ל (ספר המדות, אות שמחה, סימן א') 'כשאדם עושה מצוה בשמחה, בידוע שלבו שלם עם אלקיו', וככל שזוכים להגיע לשמחה, כך זוכים לישוב הדעת, הינו לדעת איך לעשות רצונו יתברך, ואיך להבחין בין טוב לרע, כי כך אמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן י') מה שבני אדם רחוקים מהקדוש-ברוך-הוא, הוא מפני שאין להם ישוב הדעת, ולמה אין להם ישוב

הדעת, מפני שהם אינם שמחים, נמצא, שעל ידי שמחה זוכים לישוב הדעת, וזוכים לעשות את רצונו יתברך.

רבנו ז"ל אומר (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ל"ד) שלכל אחד יש נקדה מה שאין בחברו, הינו לכל אחד יש את הנקדה שלו, ואם מרגילים את עצמם במדת השמחה, להיות שמחים עם עצמם, ולא מתבלבלים מאחרים, אזי מגיעים בקלות אל הנקדה של עצמו, ועל כן, צריכים להרגיל את עצמו לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא בשפת האם שלו בתמימות ופשיטות גמורה בלי שום חכמות כלל, כי השיחה בינו לבין קונו מקשרת את הנשמה שלו אליו יתברך.

ולכן תשתדלי להיות רק בשמחה, ולהרבות בשיחה בינך לבין קונך, והקדוש-ברוך-הוא יוליך אותך בדרך האמת.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי, שאני מבקש ומתפלל בערך תמיד, שתהיה לי הצלחה מרבה, ובכל אשר תפני, תשכילי ותצלחי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

◆

**הַעֶסֶק שֶׁל בְּעָלֵי הַתְּפָרָק,
וּמֵאֵז אֲנַחְנוּ רְבִים.
אֵיךְ מֵתְקַנִּים אֶת הַמַּצָּב?**

שְׁאֵלָה:

מֵאת שׁוֹסֵטל: לְכַבֹּד הַצְּדִיק מוהרא"ש נרו יאיר, שְׁלוֹם רב. לְבְּעָלֵי הָיָה עֶסֶק עִם שְׁתָּרָף, הַתְּפַתַּח רִיב בֵּינֵיהֶם, וְהַתְּפָרָקָה הַשְּׁתַּפּוֹת. מֵאֵז בְּעָלֵי נִכְנָס לְלַחֵץ גָּדוֹל, וְרוֹצֵה לְפַתַּח אֶת הַעֶסֶק מִחֲדָשׁ בְּתוֹךְ הַבַּיִת שְׁלֵנוּ. זֶה גוֹרֵם לִי לְהִיּוֹת עֶצְבָּנִית וּמִפְחָדֵת, וּבְגִלְל זֶה אֲנִי הֲרַבָּה פְּעָמִים צוֹעֶקֶת עָלָיו, וְגַם הוּא מוֹצִיא אֶת הָעֶצְבִּים שְׁלוֹ עָלַי וְעַל הַיְלָדִים. בְּקִצּוֹר מַצָּב בֵּישׁ. מָה אֲנִי יוֹכֵלָה לַעֲשׂוֹת, כְּדֵי לְצַאת מֵהַמַּצָּב הַזֶּה, וּלְתַקֵּן אוֹתוֹ?

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֹדֵר תְּצוּנָה, ג' אָדָר ה'תשע"ב
שְׁלוֹם רַב אֶל שׁוֹסֵטל, תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתְּבֶךָ.

אֶת צְרִיכָה לְהַבִּין, שְׁאִין זֶה דְּרֹךְ לְהַתְנַפֵּל עַל הַבַּעַל,

כי סוף כל סוף הוא עובר עכשו טראומה גדולה בחיים, כי היה לו שתף שהאמין בו וכו', ובטח בו וכו', והנה נתגלה ששהוא היה רמאי וצבוע וכו', ואת גדל האכזבה שיש לבעלך, אי אפשר לתאר ולשער כלל, ולכן במקום שאת תחזקי אותו, את שופכת שמן על המדורה, ומדליקה את אש הכעס והעצבים אצלו וכו', אז מה את רוצה? חבל מאד שאת תהרסי את שלום הבית שלך וכו'.

ולכן, לדעתי, ראי לשנות כוון לגמרי, וכך אמרו חכמינו הקדושים (תנא דבי אליהו רבה, פרק י', סימן ה') 'אין אשה כשרה, אלא העושה רצון בעלה'.

ולכן את מברחה לחזק אותו ולעודד אותו, שכן יפתח את העסק, ושכן יצליח, כי אשה שהיא מחזקת את בעלה, ומגביהה את רוחו, על ידי זה טוב גם לה, כי אם לבעל טוב, הרי גם לאשה ולילדים טוב, אבל אם לבעל מר, ומכל שכן, כשהאשה יורדת עליו, ומציקה לו, אז רע לשניהם, ולכן אני מבקש אותך מאד, תזכרי היטב מה שאמר החכם מכל אדם (קהלת ד', ט"ז) "טובים השנים מן האחד, אשר יש להם שכר טוב בעמלם: כי אם יפלו האחד יקים את חברו, ואלו האחד שיפול ואין שני להקימו", ודרשו את זה חכמינו הקדושים (שמות רבה, פרשה כ', א') על

שָׁרָה אֲמַנּוּ, כְּמוֹ שְׂכָתוּב (בראשית י"ב, ט"ז) "וּלְאַבְרָם הָטִיב
 בְּעַבְרָה" וְרַבְּנּוּ ז"ל אָמַר (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ס"ט) שְׂכָל
 הַהֲצִלְחָה בַּפְּרִנְסָה בָּאָה מֵהָאִשָּׁה.

וְלָכֵן אֶת צְרִיכָה לְחִזָּק אֶת בְּעֵלָךְ, וּלְעוֹדֵד אוֹתוֹ,
 וּלְשַׁמַּח אוֹתוֹ, וְלֹא לְהִצִּיק לוֹ כִּי בְּסוֹף הַבֵּית יִתְפָּרֵק וְכוּ',
 לְמָה אֶת צְרִיכָה לְהִיּוֹת אִשָּׁה קָשָׁה, אִשָּׁה רָעָה? הֲרִי אֶת
 רוּאָה שְׁבַעֲלֶךָ נוֹטֵף לוֹ דָּם בְּלֵב מֵרֵב צַעַר וְעִגְמַת נִפְשׁ
 שֶׁהִשְׁתַּף הַפִּיל אוֹתוֹ בַּפֶּח וְכוּ', וְאַכְזֹב אוֹתוֹ וְכוּ', בְּמִקּוֹם
 לְחִזָּק אוֹתוֹ, אֶת עוֹד שׁוֹבְרֵת אוֹתוֹ, בְּוֹדָאֵי הוּא יִתְפָּרַע
 וּבְצָדֵק.

וְלָכֵן אֲנִי מְאֹד מִבְּקָשׁ אוֹתָךְ, שֶׁתִּשְׁנִי כּוּוֹן לְגַמְרִי,
 מֵהֶרְגַע הַזֶּה תִּרְאֵי לְחִזָּק אֶת בְּעֵלָךְ, לְעוֹדֵד וּלְשַׁמַּח אוֹתוֹ
 וּלְבַנּוֹת אוֹתוֹ, וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (פְּבָא בְּתָרָא קַמָּה): 'כָּל
 יְמֵי עֲנֵי רָעִים - זֶה שֵׁישׁ לוֹ אִשָּׁה רָעָה, וְטוֹב לֵב מִשְׁתָּה
 תְּמִיד - זֶה שֵׁישׁ לוֹ אִשָּׁה טוֹבָה', וּמָה אֶת חוֹשֶׁבֶת שְׁזָה
 נִקְרָא אִשָּׁה רָעָה? שְׁתְּמִיד רָבָה עִם בְּעֵלָהּ, וְעוֹשָׂה לוֹ
 אֶת הַמּוֹת, וְלִהְפֹךְ מֵהַ זֶה אִשָּׁה טוֹבָה? שְׁתְּמִיד מְחִזְקֵת
 וּמְעוֹדֵדֶת וּמְשַׁמַּחֶת אֶת בְּעֵלָהּ.

אֲנִי מְאֹד מִקְּוָה לְקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁתְּצִיֵּת אוֹתִי,

ותראי שֶהבֵּית יתְהַפֵּךְ לְגַן עֵדֶן, וְשִׁיחָהּ לָכֶם שְׁלוֹם בְּתוֹךְ
הַבַּיִת, וְאִז הַבְּרָכָה תִּהְיֶה מְצוּיָה בְּתוֹךְ הַבַּיִת.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע
בְּתַפְלָתִי, שְׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדֶךָ תָּמִיד, שֶׁתִּהְיֶה לְךָ
הַצְּלָחָה מְרֻבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנִי, תִּשְׁכִּילִי וְתִצְלִיחִי.
הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

**אֲשֶׁתִּי צְרִיכָה כֶּסֶף,
וְהִיא לֹא מְבִינָה שְׁכָרְנֵעַ אֵין לִי,
אֵיךְ מִסְבִּירִים לָהּ?**

שְׁאֵלָה:

מֵאת יֵצָחֵק:

לְכַבּוֹד הָרַב שְׁלוֹם רַב. כְּמַעַט כָּל שָׁבוּעַ בְּיוֹם הַמִּישִׁי יֵשׁ
לָנוּ מִלְחָמָה, כִּי הַפְּרִנְסָה דְחוּקָה, וְאֲנַחְנוּ לֹא יוֹדְעִים
מֵאִיזָה כֶּסֶף נַעֲשֶׂה אֶת הַשַּׁבָּת. בְּפֶרֶט עֲכָשׁוּ, שִׁימִי פֶסַח
מִמְשֻׁמְשִׁים וּבָאִים, אֵין לָנוּ מְרֵאָה מְקוֹם לְכָל הַהוֹצָאוֹת.
אֲשֶׁתִּי לֹא מְבִינָה אֶת זֶה, וּמְבַקֶּשֶׁת מִמֶּנִּי כֶּסֶף לְכָל מָה
שְׁצָרִיךְ, וְלֹא מְבִינָה, שְׁצָרִיךְ לְהִסְתַּדֵּר עִם מָה שִׁישׁ,

ומתנהגת כאלו יש לי, ואני לא רוצה לתת לה. איך גורמים
לה להבין אותי?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר תצוה, ו' אדר ה'תשע"ב
שלום וברכה אל יצחק, נרו יאיר.
לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך לדון את אשתך לכף זכות, ולא להקפיד
עליה, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (בבא מציעא נט.). לעולם
יהא אדם זהיר בתבואה בתוך ביתו, שאין מריבה מצויה
בתוך ביתו של אדם, אלא על עסקי תבואה, שנאמר (תהלים
קמ"ז, י"ד) "השם גבולך שלום חלב חטים ישביעך", אמר
רב פפא: הינו דאמרי אנשי: כמשלם שערי מפדא נקיש
ואתי תגרא בביתא; [זה שאומרים בני אדם, כשנגמרים
השעורים מהכד, באות מריבות בבית].

ולכן שלא יהיו לך טענות על אשתך, שהיא מתלוננת,
שאינן לה כסף על שבת, ובפרט שבאים עכשו ימי הפסח,
ואין לה שום מראה מקום להשיג כסף וכו' וכו', ואתה
עוד מתלונן על אשתך, בשעה שאתה התחייבת בכתבה
"שאתה תזון ותפרנס אותה", הבעל צריך להביא פרנסה,

ולא האשה, וזו טעות חמורה 'להתלבש' על האשה, שהיא
מכרחה להביא פרנסה וכו', מהיכי תיתי אם האשה רוצה
לעזור בפרנסה, או יכולה לעזור, מה טוב ומה נעים, אבל
לא לזרק עליה את כל העל, כי רק הבעל התחייב בפתחה,
שהוא יזון ויפרנס את אשתו, ולכן למא אתה מתלונן על
אשתך?

אין דבר כזה לומר אין לי, כי מי שאין לו, מבאר
בפרוש בשלחן ערוך, הלכות צדקה, שמתר לו ללכת
לקבץ נדבות וכו', וכך נהגו כל הצדיקים שעבדו את השם
יתברך ביגיעות עצומות בתורה ובתפלה וכו', ונסעו
על פני המדינה לקבץ צדקה עבור ביתם, ואף אחד לא
אמר לאשתו אין לי וכו'.

ולכן אל תתלונן על אשתך, אדרבה תרגיע אותה
שהיה בשפע, ותתפלל בכונה אליו יתברך, ותבקש על
פרנסה, ותראה שהקדוש-ברוך-הוא לא יעזב אותך, ואמר
רבנו ז"ל (ספר המדות, אות ממון, סימן פ"ג) 'אמונה הוא טוב
לפרנסה'.

אדם אסור לו אף פעם להגיד לאשתו אין לי וכו', כי
על ידי זה היא נשברת לגמרי, ונכנסת בתוך עצמה, בעל
תמיד צריך להבטיח לאשתו שהוא יביא לה, ויתן לה כל

מה שְׁהִיא רוּצָה וְכו', וְצָרִיךְ לְפִיּוֹס אוֹתָהּ, שְׁעַכְשָׁו הַמְצָב קָשָׁה, אָבֵל בְּרַגַע שִׁיחִיָּה לִי, אֲנִי אָבִיא לָךְ מַה שְּׁאֵת רוּצָה וְכו', וּבְאַמֶּת אִם יֵשׁ לוֹ, עָלָיו לְתַתּ לָהּ אֶת כָּל הַשְּׁפַע.

וְזָכוֹר תִּזְכֹּר מַה שְּׁחַכְמִינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (בְּכַא מְצִיעָא נט.) 'לְעוֹלָם יִהְיֶה אָדָם זֶהִיר בְּכַבוֹד אֲשֶׁתּוֹ, שְׂאִין בְּרָכָה מְצוּיָה בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ שֶׁל אָדָם, אֶלָּא בְּשִׁבִיל אֲשֶׁתּוֹ, שְׁנֶאֱמַר (בְּרֵאשִׁית י"ב, ט"ז) "וּלְאַבְרָם הֵיטִיב בְּעַבְדוֹרָה", וְהִינוּ דְאָמַר לְהוּ רְבֵא לְבַנְי מְחוּזָא, אוֹקִירוּ לְנַשִּׁיכּוּ כִּי הִיכִי דְתַתְּעִתְרוּ, (תְּכַבְּדוּ וּתְיַקְרוּ אֶת נְשׁוֹתֵיכֶם, כְּדִי שְׁתַּתְּעִשְׂרוּ). וְאָמַר רַבְּנּוּ ז"ל (לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ס"ט) שְׁעָקַר הָעֵשִׂירוֹת בְּאֵהּ בְּזָכוֹת הָאִשָּׁה.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי, שְׂאִנִּי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ תָּמִיד, שְׁתַּחֲוֶה לָךְ הַצְּלָחָה מְרֻבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה, תִּשְׁכִּיל וְתִצְלִיחַ.
הַמְּאַחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

◆

**קִשָּׁה לִי מְאֹד, נִקְלַעְתִּי לְצָרוֹת גְּדוּלוֹת,
וְאִין לִי פִרְנֶסָה,
אִיךָ יוֹצְאִים מֵהַמָּצֵב הַזֶּה?**

שְׁאֵלָה:

מֵאֵת מְרַדְכֵי: לְכַבֹּד מוֹהֲרָא"ש הַצַּדִּיק שְׁלוֹם וּבִרְכָה.
נִקְלַעְתִּי לְצָרוֹת גְּדוּלוֹת, וְאִין לִי פִרְנֶסָה, וְזֶה מְצִיק לִי יוֹתֵר
מֵהַכֹּל, כִּי תַמִּיד הֵייתִי נוֹתֵן לְאַחֲרִים, וְעַכְשָׁו אֲנִי צָרִיךְ
לְקַבֵּל מֵאַחֲרִים, וְזֶה קִשָּׁה לִי מְאֹד, אִיךָ יוֹצְאִים מֵהַמָּצֵב
הַזֶּה?

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר כִּי תִשָּׂא, י' אָדָר ה'תשע"ב
שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל מְרַדְכֵי, גֵּרוֹ יְאִיר.
לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

דַּע לָךְ שֶׁעֲנִיּוֹת הַיָּא הַדְּבָר שֶׁהִכִּי הוֹרֵס אֶת הָאָדָם,
עַד כְּדֵי כֶּף שֶׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שְׁמוֹת רַבָּה, פְּרָשָׁה ל"א,
סִימָן י"ד) 'אִין לָךְ מִדָּה קִשָּׁה מִן הָעֲנִיּוֹת, שֶׁכֹּל מִי שֶׁהוּא
מְדַקְדָּק בְּעֲנִיּוֹת, כְּאֵלוֹ דְּבוֹקִין בּוֹ כָּל יְסוּרִים שֶׁבְּעוֹלָם,

וּכְאֵלוּ בָּאוּ עָלָיו כָּל הַקְּלָלוֹת שֶׁבְּמִשְׁנֵי תוֹרָה, וְאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ (שְׁמוֹת רַבָּה, פְּרָשָׁה ל"א, סִימָן י"ד) אֵלּוּ נִתְקַבְּצוּ כָּל יְסוּרֵינִי לְצַד אֶחָד, וְהָעֲנִיּוֹת לְצַד אֶחָד, הָעֲנִיּוֹת מִכְרַעַת לְכֻלָּן; עִם כָּל זֹאת עָלֶיךָ לְדַעַת, שְׁאִסּוֹר לְהִתְיַאֵשׁ בְּשׁוֹם פְּנִים וְאָפֶן, אֲפֵלוּ בְּמַצְבִּים הֵכִי קָשִׁים, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ. וְלָכֵן תַּעֲשֶׂה כָּל מָה שֶׁבִּיכְלִתֶּךָ לְהִתְחַזֵּק לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, כִּי הַשֵּׁם שֶׁל פְּרִנְסָה שֶׁהוּא חַת"ךְ הַיּוֹצֵא מִפְּסוּק (תְּהִלִּים קמ"ה, ט"ז) פּוֹתַח 'אֶת' יְדִיךָ, יוֹצֵא גַם מִפְּסוּק (דְּבָרִים ט"ז, ט"ו) וְהִיטָ' אַךְ' שִׁמְח'.

וְלָכֵן, דְּבַר רֵאשׁוֹן, אֶתְּהָ צְרִיךְ לְהִשְׁתַּדֵּל מְאֹד מְאֹד לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וְלִשְׂמַח אֶת עַצְמְךָ, וְאֵף שְׁאֵנִי יוֹדֵעַ שֶׁקֶשָׁה לָּךְ מְאֹד מְאֹד, וּמְרִים לָּךְ הַחַיִּים מִמּוֹת, עִם כָּל זֹאת עִם עֲצָבוֹת וּמְרִירוֹת וּדְאָגוֹת לֹא תִגִּיעַ לְשׁוֹם דְּבַר, אֲלֵא תִסְתַּבֵּךְ יוֹתֵר. וְלָכֵן, קִדְּם כָּל רְאֵה לְהִיּוֹת רַק בְּשִׁמְחָה, וְאִם תֹּאמֶר, בְּמָה יֵשׁ לִי לִשְׂמַח? הֲרֵי אֲנִי עָנִי וְאֲבִיוֹן וּמְלֵא חוֹבוֹת? - דַּע לָּךְ, שֶׁחֲכַמֵּינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (נְדָרִים מ.א.) 'אֵינִי עָנִי אֲלֵא מִדַּעַת', עֲקֹר הָעֲנִיּוֹת תְּלוּי בְּחֶסְרוֹן הַדַּעַת, כִּי הַמְּאֲמִין הָאֱמֵתִי, שֶׁמְאֲמִין שְׁאִין בִּלְעָדָיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכֹל אֲלֻקוֹת גְּמוּר הוּא, וְהוּא יִתְבָּרֵךְ מִנְהִיג אֶת עוֹלָמוֹ בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים, בְּצַדֵּק וּבְמִשְׁפָּט, וְדַבֵּר גְּדוֹל וְדַבֵּר קָטָן לֹא נַעֲשֶׂה מַעֲצָמוֹ, אֲלֵא בְּהִשְׁגַּחַת הַמְּאֲצִיל הָעֲלִיוֹן, עַד כְּדֵי כָּךְ

שָׁאֲמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (חל"ן ז:): 'אֵין אָדָם נוֹקֵף אֶצְבָּעוֹ מִלְמַטָּה, אֲלָא אִם כֵּן מְכַרְיִזִין עָלָיו מִלְמַעְלָה'; שָׁאֲדָם לֹא מְקַבֵּל מִכָּה קִטְנָה בְּאֶצְבַּע קִטְנָה, אִם לֹא מְכַרְיִזִין עַל זֶה קָדָם מִלְמַעְלָה - הָאָדָם הַזֶּה הוּא תְּמִיד שְׂמַח! וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (ספר המדות, אות מִמּוֹן, סימן פ"ג) 'אֲמוּנָה הוּא טוֹב לְפָרְנָסָה'; וְלִכֵּן בְּזֶה שֶׁתְּשֻׂמַּח עִם נִקְדַּת יְהוּדָה, שֶׁנִּבְרָאָתָּ יְהוּדִי וְ"שְׂלֵא עֲשֵׂנִי גוֹי" כְּגוּיֵי הָאֲרָצוֹת, הַשְּׂמִיחָה וְהָאֲמוּנָה הָאֵלוּ יִפְתָּחוּ לָךְ אֶת כָּל צְנוּרוֹת הַשְּׂפַע וְהַפְּרָנְסָה.

תקפיד מאד לברך את ברכת המזון בשמחה עצומה מתוך הסדור דיקא, כי כך אמר החכם מכל אדם (משלי י, כ"ב) "ברכת הוי"ה היא תעשיר, ולא יוסיף עצב עמה", ולכן אם אדם מברך ברכת המזון מתוך הסדור ובשמחה, זוהי סגולה לעשירות, וזה בדיוק ומנסה, וכן תרגיל את עצמך לגרס הרבה פרקי משניות כסדרן, ולסים ששה סדרי משנה פעם אחר פעם, וזה יביא לך שפע, כי מגיין משנה"ה עולה כמספר פרנס"ה בדיוק, ולכן אל תהיה בטלן, תרחיק ממך את העצבות והמרירות והדכאון, שזה לא יביא אותך לשום דבר, אדרבה, רבנו ז"ל אמר (ספר המדות, אות מִמּוֹן, סימן פ"ט) 'העצבות מפסיד הפרנסה'; ולכן תהיה רק בשמחה, ותברך ברכת המזון מתוך הסדור, ותרבה בלמוד משניות, ותבקש ממנו יתברך על פרנסה, ותראה שיפתחו לך כל

צִינּוּרוֹת הַפְּרָנְסָה, וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (סֵפֶר הַמִּדּוֹת, אוֹת מָמוֹן, סִימָן צ"ז) 'מִי שֶׁאֵין לוֹ פְּרָנְסָה, יַעֲסֹק בַתּוֹרָה, וְאַחַר-כֵּן יִתְפַּלֵּל עַל פְּרָנְסָה, בְּוֹדָי תִּתְקַבֵּל תְּפִלָּתוֹ'.

אֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְקִדּוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׂתַצִּיט אוֹתִי, וְלֹא תִתְחַרֵּט בְּשׁוּם פְּנִים וְאֶפֶן.

הַקִּדּוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בַּתְּפִלָּתִי, שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדָךְ תָּמִיד, שֶׁתְּהִיָּה לְךָ הַצְּלָחָה מְרַבָּה, וּבְכֹל אֲשֶׁר תִּפְּנֶה, תִּשְׁכִּיל וְתִצְלִיחַ...
הַמְּאַחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

מֶה עוֹשִׂים כְּדֵי לְהַפְטִיר מִחֻבוֹת הָעֶבֶר?

שְׁאֵלָה:

מֵאת גִּיא: שְׁלוֹם כְּבוֹד הָרַב. אֲנִי בֶעַל תְּשׁוּבָה שָׁנָה וְחֻצִי, וְהַקִּדּוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא זָכָה אוֹתִי לְהִתְחַתֵּן לַפְּנֵי שְׁלוּשָׁה חֲדָשִׁים בְּשִׁדּוּךְ בְּהַפְרָדָה מְחֻלָּטֶת וּבִקְדָשָׁה, וְגַם לְהִיּוֹת בְּאוֹמֵן בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה לַפְּנֵי הַחֲתָנָה. כָּעַת כְּמוֹ שֶׁכִּתְּבַתִּי אֲנִי נִשְׁוִי, אָבֵל אֲנִי סוֹחֵב אֶתִּי חֻבוֹת עוֹד מִהַתְּקוּפָה שֶׁל הַרוּקוֹת. אֲנִי אֹדֵם עוֹבֵד, וּמִתְפַּלֵּל לְקִדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא,

שׁיִמְחַק לִי אֶת הַחֹבוֹת מִהֶעֱבַר, וְשֹׁאֲנִי אֶעֱבֹד רַק אוֹתוֹ
 יִתְבָּרַךְ, לֵלֵא שְׁעִבּוֹד לְשׁוּם בְּנֵק אוֹ רְשׁוּת. כְּבוֹד הָרַב, תֵּן
 עֲצָה לְנַפְשִׁי לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה, וְלִצְאֵת מִהַחֹבוֹת הָאֵלֶּה.
 כִּיצַד יוֹצְאִים מִהַחֹבוֹת? מָה עוֹשִׂים?

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וַיִּקְהַל פְּקוּדֵי, י"ז אָדָר
 ה'תשע"ב

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל גֵּיא, נְרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

חֲכַמֵּינוּ הַקְדוֹשִׁים אָמְרוּ (אֲבוֹת, פָּרָק ב') 'יִפֶּה תִלְמוּד
 תּוֹרָה עִם דְּרוֹךְ אֶרֶץ, שְׂיִגִיעַת שְׁנִיָּהֶם מְשַׁכַּחַת עֶוֹן'; וְלִכֵּן
 מָה טוֹב וּמָה נָעִים, שְׁתַּקַּח לְעֲצֻמָּךְ אִיזוֹ עֲבוּדָה לְכַמֵּה
 שְׁעוֹת בַּיּוֹם, וְכֵן תּוּכַל בְּמִשְׁךְ זְמַן לְשַׁלֵּם אֶת כָּל הַחֹבוֹת
 שְׁלֶךְ, כִּי אִם מִתְחִילִים לְשַׁלֵּם בְּכָל יוֹם, אֲפֹלוּ מְעַט, לְכַסּוֹף
 מְשַׁלְּמִים אֶת כָּל הַחֹב.

וְאַל תֹּאמֶר אֵיךְ אֲנִי אֶעֱזֹב אֶת הַתּוֹרָה, וְאֵלֶיךָ לְעֵבֹד
 כְּמָה שְׁעוֹת וְכוּ', אֵתָהּ צְרִיךְ לְחִיּוֹת עִם הַמְּצִיאוֹת, כִּי מֵאַחַר
 שְׁהִתְחַתְּנָתְךָ, וְהִבֵּאתָ עִמָּךְ הַמּוֹן חֹבוֹת, אֵתָהּ צְרִיךְ לְרְאוֹת
 לְשַׁלֵּם אוֹתָם, כִּי כֵן אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (סֵפֶר הַמִּדּוֹת, אוֹת תְּשׁוּבָה, סִימָן
 מ"ו) 'מִי שְׂרוּצָה לְשׁוּב, יִזְהַר מִלְּהִיּוֹת בְּעַל-חֹב'.

ולכן מה טוב ומה נעים להתמיד בתורה ובתפלה
 ובעבודת השם יתברך, וגם למצא לעצמך איזו משרה
 לפרנסה, וכך תוכל לשלם את כל החובות שלך. כי בפרוש
 גלה לנו רבנו ז"ל (חיי מוהר"ן, סימן תק"א) שחפץ מאד שתהיה
 לנו פרנסה. אף על פי שבטחון גם כן טוב מאד, אף על פי
 כן טוב מאד כשזוכין שיש לו מעמד פרנסה, כי במקום
 עבודת הבטחון, יעשה עבודה אחרת. כלומר אם לא
 יהיה לו מעמד פרנסה, ויהיה לו בלבול הדעת מהפרנסה,
 ויצטרך בכל פעם לחזק את עצמו במדת הבטחון, במקום
 זה יעסק בעבודה אחרת והתחזקות אחרת בשאר עניני
 עבודת השם, והבן. ואף על פי כן אמר, שהעקר הוא
 בטחון, ואמר בזו הלשון "העקר בטחון"; וחבל מאד
 שהמח שלך יהיה עכשו עסוק עם החובות שלך וכו', וכו',
 ולכן עשה זאת ותנצל מכל החובות שלך, ותזכה להיות
 איש כשר מאד.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע
 בתפילתי, שאני מבקש ומתפלל בערך תמיד, שתהיה לך
 הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנה, תשכיל ותצליח.
 המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

מה עדיף, ללמד מקצוע ולהיות עצמאי, או להשאר שכיר בעבודה קשה?

שאלה:

מאת רפאל: למוהרא"ש נרו יאיר. רציתי להתייעץ אתך. התחנתתי לפני מספר חודשים ואני עובד בתור שליח על אופנוע גם בגשם ובקר, קשהכבישים רטבים, וגם בקיץ קשחם מאד. אני לא מרצה כל כך מהעבודה אף בינתיים ממשיך לעבד, כי אני צריך להתפרנס. חשבתני, אולי, ללמד מקצוע כלשהו, כי ראיתי שמוהרא"ש אומר שעדיף לעבד בתור עצמאי בשביל להיות פועל בשביל אחרים. אני שובר את הראש ושום דבר לא מאיר לי. רציתי שתדריכו אותי מה ללמד או לעשות.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר צו, ד' ניסן ה'תשע"ב.
שלום וברכה אל רפאל, נרו יאיר ויזרח.
לנכון קבלתי את מכתבך.
קדם אני מאחל לך ברכת מזל טוב על שהתחנתני,

יעזר הקדוש-ברוך-הוא שתבנה בית נאמן בישראל, ויהיו שלום ואהבה והבנה הדדית שרויים בביתכם תמיד.

אתה צריך לזכור, כי החיים נתנו לאדם לחיות בהם ולא שימות בהם, כמאמרם ז"ל (יומא פה:): וחי בהם ולא שימות בהם, הינו לחיות עם החיים. ולכן התכלית היא רק לעסוק בעבודת הקדש, ללמד תורת הוי"ה ברוך הוא, שהיא חכמתו יתברך, ולעסוק בתפלה לשפך נפשו אליו יתברך, ולקיים את מצוותיו שהם רצונו יתברך.

אך כדי להתפרנס, האדם צריך ללמד איזו אמנות, כמאמרם ז"ל (קדושין כט.) אם אינו מלמדו אומנות, מלמדו לסטות. האדם צריך שיהיה בידו איזה מקצוע שאוהב, ויקיים (דברים טו, יח) "וברכתיו בכל אשר תעשה". צריכים לעסוק באיזו אומנות עבור פרנסה. וכן הזהירנו רבנו ז"ל (חיי מוהר"ן, סימן תקא), שיהיה לכל אחד מאתנו איזו משרה עבור פרנסתו.

עם כל זאת, אדם צריך שיהיה לו שכל, מי אומר שהוא צריך לבחור עבודה קשה, לסחב אבנים וכו', לעבד בזבל וכו', או בשאר עבודות קשות המפרכות את הגוף וכו'? עדיף למצא לעצמו עבודה קלה, והקדוש-ברוך-הוא יפרנס אותו בכבוד גדול.

וְהִנֵּה, יֵשׁ אַנְשִׁים שְׂאִין לָהֶם בְּטַחֲוֹן עֲצָמֵי, וְקָשָׁה
לָהֶם לְהִיּוֹת עֲצָמָאִים, אֲזִי שְׂיִלְכוּ לְעַבְד אֲצַל אַחֲרִים, אֲבָל
שְׂיִבְחָרוּ עֲבוּדָה קְלָה, שְׂלֹא צְרִיכִים כָּל כֶּף לְטָרַח. וַיֵּשׁ
אַנְשִׁים שְׂיֵשׁ לָהֶם בְּטַחֲוֹן עֲצָמֵי, וְלִכֵּן כְּדָאֵי שְׂיִפְתָּחוּ עֶסֶק
וַיְהִיו עֲצָמָאִים, וְלֹא תְלוּיִים בִּיַדֵי אַחֲרִים.

וְהַכֵּל כְּפֵי הָאָדָם, אֲבָל הָעֵקֶר לֹא לְהַשְׁבֵּר מִשׁוֹם דְּבָר
שְׂבַעוּלָם, תְּמִיד צְרִיכִים לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה וְלִבְנוֹת אֶת עֲצָמוֹ
וְלֹא לְהַשְׁבֵּר, צְרִיכִים רַק לְהִיּוֹת תְּמִיד בְּגִדְלוֹת הַמַּחֲזִין,
לְהִיּוֹת בְּחִינַת בֵּן וְלֹא עַבְד, וְאֲזִי יִהְיֶה הַכֵּי מְאֹשֶׁר בְּחַיָּיו.
הַמְּאֹחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

**מוקד אחד
לכל הישועות**

04-6656666

**זיווג, פרנסה, הצלחה,
זרע בר קיימא, רפואה שלמה,
שלום בית, חיזוק, הדרכה, שמחה...**